

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Miercuri și Duminică, Folia, cându concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunătoria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 93.

Brasiovu 153 Decembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 13 Decembre.

Una lupta pe facia pentru apararea natiunei de calumniari.

Ne vomu aduce aminte din istoria trecutului, ce se continua si astadi, ca de cate ori se incordă antagonii politici a-si asterne cate o patula pentru viitoriu pe contulu romanului, totodun'a se folosiea si de manier'a de a suspitionă patriotismulu si insemnatarea romanului, sêu celu pucinu a detrage unde potu din valorea lui că factoru insemnatu pentru statu. Timpulu recrutarii din an. cur. inca se folosi cu manier'a de susu, pentruca citiramu atatu in „Kr. Ztg.“, catu si in „H. Ztg.“ repôrte, cari aruncă umbra asupra romanului, că cum ar' fi dositu dela darea contributiunei de sange. Cu deosebire facu acêsta „H. Ztg.“. — Articulu respectivu alu lui „Herm. Ztg.“ topitu cu „Sieb. Boten“ in Nr. 244, pe catu privesce elu la recomandarea? nemeritata a romanilor, suna asia:

... „Precum la contributiunea de bani, asia si la contributiunea acêsta de sange sasii, cari si aici au partea leului incarcata pe gutulu lor, si au implinitu oblegatiunea facia cu statulu cu tóta vointia si acuratetia. Pentruca se póta face ei acêsta in mesura abundanta r. comisariatu din Clusiu la impartirea contingentulu a ingritu catu de bine. Scaunulu Sibiului are de a dá cu totulu unu contingentu de 202 fetiori pentru armata. Acestu contingentu l'au impartitu acum r. comisariatu asia, catu pe cetate si pe cele doue cercuri de inolare, cu precumpanire sasesci, Cisnadi'a (Heltau) si Cristianu (insul'a Christianorum) (Grossau) cade unu contingentu de 135 fetiori, pre candu cele trei cercuri romanesci imporate: Seliste, Resinari si Sadu (Zoodt) au la olalta a dá numai 67 fetiori la armata. Ar' trebui se creda cineva, ca, pe langa o impartire cá acêsta, cele d'antai cercuri (sase) de inolare voru pune fôrte pucini, ér' cele din urma cu atatu mai multi fetiori intre aparatori, dar' aici e lucrulu pe dosu. Pre candu cercurile de inolare **Seliste, Resinari si Sadu** din caus'a pré marelui numeru de absentii n'au datu pe deplinu nici macaru contingentulu celu subtire mesuratu la armata, dede cetatea Sibiului singura la aparatori inca preste 80 de fetiori; cele doue cercuri sasesci, unde inolarea e la ordinea dilei, precum se prevede, nu voru remané indereptulu cetatii.“

Indata dupa acêsta espectoratiune fetidu laudarosa incepe cor. a-si insira si scopulu, pentru care a facut'o si inca pe contulu detragerii si alu defaimarii romanilor; pentruca se plange de calamitatile baniloru pentru spesele de administratiune, pe care le fortiasa se se rezolveze odata dela ministeriu. Erá mai lealu a dice, ca si romanulu din fundulu regiu doresce acele ajutoria impreuna, inse cercuspectulu cor. l'a luat de ciuha peromanu, cá se mai imprôspete cu elu spaimentarea in cei, ce pórta frica de romanu, adica in colegii vechei uniuni a celor 3 natiuni. — Éca asia se folosise jupanulu cor. in sperantia, ca romanulu e totu romanu, lasame, se te lasu, si cele scrise in contra lui se voru luá susu la ministeriu de bani buni; apoi scopulu se se ajunga, fia midiolócele si min-

ciun'a calita catu de cornurata. Asia a mersu, asia merge si acum politic'a politiciloru nostri. Asta apucatura e dar' istorica facia cu noi romanii, cari suntemu cu multa mai (reu) modesti, decatu se totu ciocanimu la usile regimului si ale tronului cu representatiuni intr'o mana, si cu enumerarea meriteloru (pe stele) si a sarcineloru pentru statu pe degete in cealalta, cá se traga si elu celu pucinu cate o dunga preste socotelele dateloru celor false de si cercumspecte. — Asta data inse in parte nu i a succesu scribentelui. — Éca de ce nu:

Barbatii romani din Sibiu devotati santianiei adeverului si grigii apararei romaniloru scósera din consemnatiunile respective datele factice, cu care se turtésca murdari'a scriitoriului mincinosu; si bravii nostri connationali Dr. Demetriu Racuciu si Dr. Ioane Borcea, advocati provinciali, se adresara catra redactiunea lui „Herm. Ztg.“ inca in 11 Nov. pentruca se primésca unu respunsu la calumnia publicata in Nr. 244. D. redactoru inse nu voi a primí art. spre publicare, dicundu, ca acestu respunsu n'ar placé partitei sale celei vechie sase (dar' calumnia le placu?!), si ca art. ar' fi imprumutatu din „Sieb. Blätter“. D. Dr. Borcea convingunduse, ca in „S. Bl.“ n'a esitu nici decum unu asemene articulu, mai rugă odata pe redactiune in 12 Nov., si ea i apromise, ca art. va esí in Nr. din 15, na esí inse nici dupa aceea. Asia se întórse catra redactiunea lui „S. Bl.“, care apromise tiparirea respunsului, déca va lasá afara cuvintele (an sich ziehen), adica celea mai multe beneficia publice le tragu sasii la sine.

Si cu acêsta omitere se invoira dd. doctori, si asia esí art. in „S. Bl.“ Nr. 93*). Articulu a casionatu multa durere de capu ambeloru partite sase. Éca

Respunsulu braviloru aparatori:

„Inclita Redactiune! Pelunga esperinti'a cea in genere cunoscuta si pré trista pentru romanii fundulu regiu preste totu si pentru cei din cetatea si scaunulu Sibiului in speciale, atatu din trecutu catu si din presentu, abia va plesni cuiva prin minte a negá, cumca sasii din Transilvania preste totu si cu deosebire cei din orasiulu si scaunulu Sibiului, in timpulu de facia tocma cá si pana acum, **tragu**, déca nu tóte, dar' totusi cele mai multe beneficia publice la sine, si le folosescu mai eschisivu numai densii.

In relatiunile nóstre de acum constitutionale ar' trebui dara se credemu, ca sasii orasiului si ai scaunulu Sibiu, privindu la beneficiile trase la sene dupa datin'a lor, forméza poporatiunea cea mai mare, cea mai tare si mai potinte din acestu cercu; ar' trebui se sustienemu, ca poporimea acêsta sasa, dupa consecintia si in adeveru, ar' trebui se pórte ea singura, déca nu tóte, dar' totusi cele mai multe sarcine publice, prin urmare, ca si la intregirea armatei ar' trebui se contribue cu multa mai multu decatu cealalte poporimi din scaunulu Sibiului; si asia in fine amu trebui se deducemu din tóte acestea, ca n'au avutu nici unu motivu plausibile a imputá regimului, ca e partialu din privinti'a recrutarei facute nu demultu in Sibiu, si romaniloru din scaunulu Sibiului a le face imputatiune,

*) Se intielege, ca bine si seratu platitu cu 10 fl. v. a. spre semnu de ecuitate si egalitate fratiésca; ca-ce sasulu va fi primitu póte si premiulu pentru alu lui. — R.

ca suntu negligentii si nu -si implinescu oblegamiunea ostasiésca, la care e indatoratu cá ori-si-care altu cive de statu. Si totusi si un'a si alt'a s'a facutu in art. cu datu 10 Oct. a. c. publicatu in „H. Ztg. topitu cu „S. B.“ din 14 Oct. Nr. 244, fiinduca in acela se dice apriatu, ca precum la contributiunea de bani, asia si la contributiunea de sange“, adica la intregirea de estu timpu a armatei, „partea leului cade pre sasii din orasiulu si scaunulu Sibiului; cumca acêsta pre mare incarcare li s'a pusu pe gutu cu partialisarea(?) romaniloru din scaunulu Sibiului prin r. comisariatu din Clusiu si cumca romanii nici macaru in aceea mica mesura, in care fura obligati la intregirea armatei, nu corespundu deplinu obligatiunei acesteia.

Nu voimu prin acêsta nici decatu a luá in aparare pertractarile oficiale ale comisariatulu regiu din Clusiu, pentruca despre o parte avemu deplin'a convingere, ca la acele a pututu se fia luata de base singuru numai dreptatea, — de aceea nici ca are lipsa de nici una proptea si de nici o aparare, — de alta parte inse stau la dispositiunea pomenitulu comisariatu regiu midiolócele cele mai apte pentru a respinge dela sene astfelu de invinuiru nefundate.

Inse, fiinduca prin espectoratiunile, facute in susu pomenitulu art. in contra romaniloru din scaunulu Sibiului, se a atacatu sentiulu de onóre si de oblegaminte alu romaniloru in mesur'a cea mai simtibile si se au vatamatu aduncu, si fiinduca cu acêst'a fara indoiéla s'a tientitu numai la despretiurea si degradarea lor atatu inaintea deregatoriiloru mai inalte si pre inalte, catu si in opiniunea publica: se binevoiesca inclit'a redactiune cu respectu catra principiulu ecuitatii si alu egalitatii a ne concede, cá se ne aparamu pe noi si pe connationalii nostri in contra susupomeniteloru atacuri in aceea fóia, in care au esitu ele.

Nu pretendemu pre mare locu in colónele pretiutei dtale foi pentru acêsta; fiinduca voimu numai pe scurtu a dá cuventu adeverului si prin acêst'a a informá pe publiculu, adusu ori cum in retacire prin susunimitulu art., despre adeverat'a stare a lucrulu si a'lu luminá, ca dupa rezultatele recrutarei ecesutate de curundu in Sibiu, de un'a parte n'au caditu pe sasi nici decatu, nici o „parte a leului“ si de alta parte, ca romanii din scaunulu Sibiului si au implinitu oblegamintele lor, cá civi de statu, si acum cá ori si candu, in mesur'a cea mai posibilu abundanta; prin urmare despre o favorisare a romaniloru pe contulu sasiloru nu póte fi vorba nici decatu.

Noi adica aducemu prin acêst'a la cunoscinti'a publica, cumca, dupa cum suna consemnatiunile oficióse respective de asentare, la recrutarea facuta in decursulu lunei trecute, din cetate si din scaunulu Sibiului se au datu la armata **3 — trei — unguri, 53 — cincideci si trei sasi si 118 — una suta optuspre-diece romani.**

Sibiu in 9 Nov, 1869.

Dr. Demetr. Racuciu, Dr. Ioane Borcea, adv. prov. adv. prov.“

Acêsta pasire in publicu a dd. Doctori, pelunga ce ne satisfacú vatamat'a simtibilitate, ne mai resuscita si aceea sperantia pentru viitoriu, ca generatiunea, ce succede barbatiloru celor caruntiti in lupte pentru salvarea onórei si a drepturi-

loru nationali, ce competu romanului dupa dreptatea lui Ddieu, suscepe cu agerime resoluta, cu poteri reinnoite, cá ale vulturui, lupt'a si redica aruncat'a manusia a dusmaniloru conduitei romanului, nu de dupa spate, ci pe facia cu tóta resolutiunea si demnitatea de caracteru romanu. Tactulu si curagiulu, cu deosebire inse dovedit'a acésta resolutiune pentru apararea drepturilor publice si a intereselor vitali ale fratiloru loru romani, ne deoblega a ve intempina dloru Doctori cu o salutare nationale pe campulu apararei intereselor vitali ale natiunei romane si cu o caldura stringere de mana fratiésca! Astfeliu e romanulu etc. — „Unu echo din mediulu Transilvaniei“ publicatu in Nr. trecutulu inca pretende continuarea acestei resolutiuni la lupta legale nu numai imperiosu, ci a urgentu. Dreptatea totudeun'a a invinsu, candu si avutu atleti aparatori devotati si resoluti; dreptatea s'a restignitu, unde a remasu neaparata. — Atleti! Se mai informamu opiniunea publica pana la marginile pamentului; se informamu inse si pe tronu si regimulu lui pana la convicere, si dreptatea nu se va mai poté restigni de farisei pe sofisme, sub masc'a demascata. — „Es ist nun einmal verlorene Mühe, wenn man Paradoxen den Character der Wahrheit geben will“, — dise Fridericu celu mare, si se speramu, ca asia va dice si regele nostru. —

Brasiovu 14 Decembre.

Diu'a de St. Andreiu, fiinduca este si onomastic'a Escelentiei Sale parintelui metropolitu, s'a serbatu aici in Brasiovu cu duplu cultu; s'a celebratu adica s. liturgia in beseric'a cu hramulu St. Nicolau cu mare pompa asistandu pe langa o multime numerósa de ómeni si efori'a dimpreuna cu intregulu corpu profesoralu. Corulu de musica vocala, care de regula canta la beseric'a S. Treime din cetate a contribuitu multu la splendórea acestei solenitati, cantandu de asta data pentru momentuositatea dilei in beseric'a din suburbu.

Dupa prandiu la 3 óre a fostu adunare in sal'a gimnasiului nostru rom. gr. orientalu de aici pentru luarea mesuriloru necesarie la alegerea reprezentantii comunali. Noi nu amu pututu lua parte, dara dupa cum vedemu din conclusulu facutu de adunare, trebuie se marturisimu, ca in unele privintie voimu se ne aratamu maturi, se aratamu, ca suntemu si potemu face orice, deca voimu; ér' intr'altele ne damu in petecu, si ne aratamu mai slabi, de cum suntemu, aratandune dependenti si supusi la influintie straine. —

Sér'a amu aratatu, ca putemu face ori ce, candu voimu. Cine a fostu la conveniri in sal'a otelului „Nr. I“ si a vediutu multimea cea mare de publicu alesu curatu romanu, si a vediutu modulu cum -si petrecu romanii din Brasiovu, acela s'a pututu convicere, ca romanii de aici nu mai au lipsa de a se arata dependenti de influintie straine. Petrecerile numite conveniri colegiale ale reuniunei rom. de gimnastica, ar' poté dovedi, cumca noi suntemu unu factoru insemnatu alu comunei brasiovene si de siguru voru contribui, dupa cum s'a esprimat si presedintele acestoru conveniri la deschiderea petrecerei acestora, cá se-si capete publiculu de aici unu impintenu la interese mai nobile si prin acestea o incredere in sene mai mare. Sapiénti sat. —

— Diu'a alegeriloru reprezentantii comunale si districtuale e defipta pe 22—24 Dec. Pentru comuna se inseriu in siedula: 150, pentru reprezentantia districtuale 71. —

Sighisior'a 29/17 Nov. Despre trebile scolare. Este unu ce cunoscutu, ca caus'a misca efectele, si efectele producu in universu fenomene se fapte.

De atari fapte, de si micutie, dara e unu inceptu placutu, ne bucuramu si noi in afacerile scolare din tractulu nostru.

Publiculu nostru cetitoriu -si va aduce aminte de unu articulu anonimu in „Gaz. Trans.“ Nr. 76 a. c. intitulatu: „O voce din tractulu Sighisioriei la starea scóloru popularie gr. or.“. Acestu ar-

ticulu a fostu intru adeveru caus'a genetica pre terenulu scolaru in tractulu nostru; acestu articulu si de buna semna si autoriulu lui presupusu, a miscatu si inspiratu, in preotimea nóstra tractuale, care pare — ca dórme in domnulu, simtiarile si efectele spre activitate.

Pe 24 Septembrie si pe 22 Octobre c. n. se a tienutu cate o siedintia sinodale din tractu pentru scopuri scolare. Resultatulu acestoru siedintie suntu nesce fapte placute si imbucurátorie pentru noi, nesce fapte, care, de si nu ne incorónéza fruntea cu lauri, dara totusi ne rennoiescu si nutrescu speranti'a, ne dau o base morala vointiei de activitate, pre care ne va cresce curagiulu si barbati'a in viitoriu la lucrari mai salutarie pre terenulu scóloru nóstre confesionale.

De acea impartasimu dara publicitatii intrerprinderile scolare din tractulu nostru.

N O R M E

pentru organisarea scóloru popularie gr. or. din tractulu Sighisioriei.

Capu I. Obligamentulu instuctiunei popularie.

§ 1. In comun'a besericésca gr. or. . . . este atatu obligarea tinerimei spre a cercetá regulatu scól'a sa confesionala, catu si dispensarea dela cercetarea scólei normata in §-lu 1, 2, 3 art. de lege 38, 1868.

§ 2. Parintii si tutorii acoloru prunci, cari nu voru cercetá scól'a sa confesionala regulatu in intielesulu legi pentru instructiune, se voru pedepsi amesuratu § 4 art. 38 din 1868.

Acestu §. nu prelude §§-loru 5, 6, 7 din art. 38 de lege pentru instructiunea popularia.

Capu II. Fundatiunea scolaria.

§ 3. Spre redicarea si propagarea instructiunei, si spre infintiarea si sustienerea edificioru scolare in stare buna, se creéza in intielesulu §-lui 11, 38 art. de lege 38 si alu ordinatiunei locot. dto. 3 Oct. 1858 Nr. 14314 in susu numit'a comuna besericésca fundatiunea pentru salarisarea invetiatoriloru confes., pentru didirea si sustienerea edificioru scolare in stare buna, conformu legi pentru instructiunea popularia.

§ 4. Contributiunea in fundatiunea acést'a scolaria se impune in genere numai individiloru de releg. gr. or. din comun'a

Capu III. Perceptele fundatiunei.

§ 5. Incursiunile menite in fundulu din § 3 alu normelor presente, prin care se sustiene acestu fondu suntu:

1. Duratórie:

a) dela fiacare individu de confesiunea scólei 50% dela darea dirépta § 36 art. 38 1868.

b) dela fiacare familia, fara privire la darea dirépta, sum'a anuala de 1 fl. v. a. si dela familii tigane 50 cr.;

c) ajutoriulu menitu si usuatu spre acestu scopu din cass'a alodiala comunale, séu care se va destiná din cass'a acést'a, séu din cass'a besericeii in viitoriu pentru scóla;

d) pentru fiacare pruncu si prunca in etatea obligata a cercetá scóla, fara de privire, ca ceretéza scól'a ori ba, unu didactru de unu forinuu;

e) dela salariulu decursivu invetiatorescu 20%.

2. Eventuale:

a) donatiuni si testatiuni in bani gat'a, naturale, séu imobile;

b) folóse, care s'ar atientá prin concurenti'a comuna la lucrarea in parte s. a.;

c) pedepse dela unu forinuu pana la trei, dela cei ce siedu in concubinatu, fara a-si rescumpará respectivii prin acést'a dreptulu cá se mai vietuiesca nelegiuitu;

d) salariulu invetiatorescu, dela venirea in vacatiune pana candu se inlocuiesce postulu invetiatorescu cu altu invetiatoriu;

e) pedepsele pentru remase dela cercetarea scólei regulatu, in intielesulu §-lui 4 art. 38 1868;

f) pentru fiacare absentare din scóla de repetitiune (catechisatia) conformu ordinatiunei locot. dto. 28 Apr. 1858 Nr. 5263 cate 10 cr.;

g) pedepsele, care se impunu tinerimei catechete pentru fapte afara-de-lege d. e. jocuri neconcese, injurari de cele sante etc.;

h) pedepsele, care se voru impune unui séu celuialaltu individu pasindu in casatoria, deca nu scie rugatiunile recerute;

i) dela fiacare casatoria infintianda prin dispensare de rudenia, o suma micutia, care se va

statori dupa gradulu afinitatii dispensande si alu starei materiale a respectiviloru;

k) diece percente dela beneficiulu imperatescu, care lu capata preotulu comunalu subtragunduse cele 10% pentru fondulu veduviloru.

Spre acestu scopu insciintiaza protopopulu pre cassariulu scolaru din comuna, a carei preotu -si impartasiesce din beneficiulu susu numitu.

l) pedepsele, care se impunu invetiatoriloru la neglegere usióra a oficiului, séu pentru alte abateri, care n'au obiectivitate in cercetarea disciplinaria.

§ 6. Solvirea incursiuniloru ordinarie din § 5 a—e) se póte efeptuá si in naturale, computenduse totudeun'a numai pretiulu midiolociu.

§ 7. Perceptele duratórie din §-lu 5 a) b) d) e) numai intru atat'a timpu se voru prestá, pana candu voru fi alte midiulóce, séu va fi fondulu numitu in stare se-si acopere erogatele fara concurentia straina.

Asemenea incetéza si incassarea veniteloru eventuale din §-lu 5 i) si k) candu fondulu numai are lipsa de ele.

§ 8. Perceptele ordinarie din §-lu 5 se incasséza pe unu patrariu de anu anticipative, cele eventuale indata dupa ce suntu cassabile.

§ 9. Dela platirea didactrului suntu dispensati parintii:

a) care -si instruíéza pruncii sei in intielesulu §-lui 5, 6, 7 art. de lege scol. 1868;

b) cari au mai multi prunci deodata obligati la cercetarea scólei, pana la doi;

c) cari sunt mai miseri pana la unu pruncu;

d) cari -si documentéza paupertatea sa in intielesulu §-lui 51 art. 38 leg. 1868 de totu.

§ 10. Dela platirea didactrului dispensaza efori'a scolaria, cá antai'a, si comitetulu besericescu, cá a dóu'a instantia.

Capu IV. Erogatele fundatiunei.

§ 11. Din fondulu numitu in §-lu 3 se platescu decursive in finea lunei salarielle invetiatoresci sistemisate:

a) pentru invetiatoriulu primariu salariulu anuale de . . . fl. . . cr. v. a.*);

b) pentru invetiatoriulu secundariu ordinariu salariulu de . . . fl. . . cr. v. a.;

c) pentru invetiatoriulu adjunctu remuneratiunea anuala de . . . fl. v. a.;

d) spesele pentru edificarea si sustienerea realitatiloru scolare in stare buna;

e) dupa impregiurari premia si carti de invetiamentu la elevii seraci, dara eminenti;

f) recuisitele scolare.

§ 12. Pre langa salarielle susu numite au invetiatorii cortelu liberu si lemne de ajunsu.

La din contra voru capatá unu relutu corespondietoriu din fundatiunea scolaria.

Capu V. Administratiunea fundului scolaru.

§ 13. Fundatiunea scolaria se administréza in intielesulu §-loru 23, 27 din statulu organicu gr. or. sanctionatu in 29 Maiu 1869.

§ 14. Cassatulu anualu séu capitalulu efectivu din memoratulu fondu se folosescu lucrativu § 14 art. 38 leg. scol. 1868 §-lu 23—27 stat. org. gr. or. 1868.

Capu VI. Despre patronatu.

§ 15. Dreptulu de dispunere la postulu vacantu invetiatorescu, de a alege pre invetiatori din tre candidatii concurenti, de a fipsá salarielle, de a statorí planulu de invetiamentu si alte, si lu sustiene comun'a susnumita in intielesulu statut. org. gr. or. sanctionatu 29 Maiu 1869.

§ 16. O revisiune a acestoru norme se póte efeptuá prin dóua din trei, si o abateru esentiala

*) Definitiv'a regulare a salarioru se fia in totu casulu celu pucinu in mesur'a, in care voru fi fipsate ale statului, ca altfeliu celu pucinu ne vomu perde invetiatorii celi mai buni, deca nu ni se voru face si instrumente in favórea maghiarisarei. In totu casulu inse sementi'a de impintenu se fia basea, ad. invetiatoriulu celu ce va dovedí mai mare progresu se fia remuneratu cu adausu decenale, si inceparii se incépa si cu léfa mai mica si dupa ani 5 de dovada, salariu intregu; ér' nedovedindu destoinicia ceruta si zelulu apostolicu, fara de care nu e bunu invetiatoriulu, de ar' fi si doctoru, se se dimita la 2, 3 ani, fara respectu la rudenia séu alte privintie, pentruca la scóle trebuie se se ié privintie numai la bun'a si corespondietória crescere, cá progresulu se intréca mesur'a celoru poruncite prin legea statului. Deci diosu cu privirile pentru viitoriu! — R.

numai prin trei din patru parti din sum'a totala a familiilor de confesiunea scólei.

§ 17. Candu s'ar infintiá in acésta comuna la cererea a 30 de copii de confesiunea gr. or. dupa § 44 art. 38 de leg. scol. 1868 o scola comunala, atuncea atatu capitalele efective, catu si realitatile fundatiunei scólei confesionale remanu in proprietatea acesteia, pana candu au trecut totu pruncii in scól'a comunala; si candu se desfiintiéza scól'a confesionala totalu, averea fundatiunei din § 5 devine dupa acoperirea pasiveloru, in proprietatea si dispusetiunea eschisiva a besericei gr. orientale din

§ 18. La incassarea percepteloru numite in § 5 va dá in casu de necesitate derogatori'a politica ajutoriulu recerutu in intielesulu instructiunei din 1869 dto. 25 Maiu la leg. scol. art. 38 si in intielesulu ordinat. locot. din 28 Aprile 1858 Nr. 5262.

§ 19. Aceste norme se aplica numai decatu, si devinu dupa aprobarea autoritatii competente in comun'a in vigóre de lege provisoria.

Lefele provisorie invetiatoresci:

1. Sighisíor'a a) 350 fl.; b) 300 fl.; c) 200 fl. 2. Danesii a) 150 fl.; b) 60 fl. 3. Laslea 100 fl. 4. Selcusiú 60 fl. 5. Heturiú 150 fl. 6. Siacsiú 130 fl. 7. Trapoldu 140 fl. 8. Hendorfu 115 fl. 9. Tielin'a 120 fl. 10. Sas-Dai'a 130 fl. 11. Sas-Chidu a) 140 fl.; b) 60 fl. 12. Archit'a 120 fl. 13. Filia Bei'a 45 fl. 14. Boddorfu 130 fl. 15. Ferihazu a) 150 fl.; b) 60 fl.

Intr'o comuna si trei filie nu s'au statoritu lefele din lips'a dateloru statistice respective. —

Lefele invetiatoresci din § 11 suntu in fiacare comuna asia mesurate, incatu va remané numai din incursiunile ordinare numite in § 5 in fondulu scólei fiacarei comune o sumulitia anualá cam dela 30 — 90 fl. v. a. cá capitalu efectivu, fara privire la incursiunile eventuali, care potu fi dupa impregiurari inca insemnate.

In siedinti'a sinodale din 22 Octobre s'au otaritu, cá aceste norme se se astérna Ecs. Sale prea bunulu nostru archipastoriu, cu rogarea, se le inainteze autoritatii competente spre aprobare, si dupa aprobare se se tiparéscá si impartiéscá la fiacare comuna.

Ne nutrimu cu sperantia viua, ca in acestu modu ne vomu poté reactivá si redicá scólele nóstre confesionale, care prin nepasarea preotimei diacu astadi ruina, in abisulu disordinei, pe acea trépta a desvoltarei si culturai, cá se ne pretiéscá, si respecteze compatriotii nostri.

Unde este puterea voiei „credintia catu unu granu de mustariu“ cu energia si zelu impreunate, cu iubire adeverata catra poporul seu, acolo nu este nimica cu neputintia.

Fapt'a de facia demonstra unui act. juristu tineru, adeveratu amicu alu poporului, pre care lu avemu in midioloculu nostru.

Noi nu ne miramu, ca scólele nóstre de acia sub veghiarea preotimei suntu astadi asia de neglese si desolate, ci ne miramu, ca-ci tocmai si la intreprinderile presente, candu ne ajunge ap'a la gura, preotimea nóstra tractuala mai póte fi nepasatória si indiferenta, facia cu luminarea si cultivarea poporului; ba acésta indiferentia o au doveditu unii cu absentarea dela siedinti'a din 22 Oct. si o dovedescu si de atuncea incóce atari preoti, cari suntu asesori scaunulu protopopescu, si nu absentéza adese infaciosiarile la cause divortiali, cari -si dau la timpu obicinuit'a silintia, de a fi bine recomandati la participarea din beneficiulu imperatescu, d. e. preotulu S. B. din Trapoldu, P. I. V. din Archit'a, P. T. O. din Galomfaleu. P. G. S. din Saschizu, celu din fine s'a escusatu celu pucinu prin morbositate. Sinodulu tract. a afiatu de bine a pedepsi pre acesti dd. PP. cu 5 fl. in fondulu scólei respective*).

Deosebita energia si activitate a aratatu si arata in afacerile scolare preot. din Siacsiú N. Brendusiú, capelanulu din Ferihazu I. Ganca. Ba chiaru si d. archiviariu Siandru au promisú la provocarea sinodulu tractuale, ca catu i va concede oficiulu cancelariu, va staruf de a aduce trebile scolare, in tóte comunele, unde cere necesitatea, in intielesulu normeloru susu citate in cursu; la intreprinderea sa, unde nu crutia osténél'a si spese proprie, insocitu de invetiatoriulu Ciceiu, referéze succese bune.

Sub aceste auspicia avemu via sperantia, ca si scól'a nóstra din Sighisíor'a se va redicá, prin des-

*) Ne bucuramu de acésta activitate atatu de reclamata de starea cea precaria a culturai poporului nostru! — R.

chiderea a 3-a clase de baieti, care pana acuma a fostu numai pre chartia, si celu pucinu a unei clase de fetitie, la pusetiunea dorita si va reversa luminare si desteptare in poporu.

Totu inceputulu este greu! inse de vomu totu cerne numai si nu vomu incepe a plamadí, de vomu totu cumpani si teme multe la „inceputulu“, — cá antecesorii nostri, — ce sertfa de multiamire ne voru aduce urmatorii nostri!?

M. Pacala, invetiatoriu.

Gherl'a 2 Dec. 1869.

Constituirea societatii Alexi-Sincaiane.

Lumin'a si cultur'a suntu devis'a seclului modernu, seclului alu 19-le; aceste cuvinte farmecatórie si potinte au sguduitu pana in temeliele sale intréga lumea, si cea numai incatva civilisata, a strabatutu pana la marginile ei, si fura imbraciusiate cu caldura si ardóre de catra cele mai multe natiuni, mai vertosu ale Europei, cari natiuni apoi avendule aceste inaintea ochiloru cá un'a lampa conducatória la salvarea si mantuirea loru din labirintulu oscurantismului si alu intunerecului, si spre a se poté inaltia la apogeulu si culmea perfectiunei si a civisatiunei, s'au folositu de tóte midiolócele licite si posibile si nu mai pucinu umane si morale, spre a-si ajunge scopulu maretii si sublimu. Si fiinduca midioloculu celu mai eclatantu si conducatoriu la acestu scopu suntu asociatiunile; — asia, n'au pregetatu a se insoci mai multi barbati la olalta, cá asia cu poteri unite, punendu umeru catra umeru, si patrungi de scopulu sacru, carele si l'au defiptu, — se póte lucrá mai resoluti — nici candu uitanduse la baricadele si obstacellele intrevénite — spre binele loru comunu.

In modulu acest'a — adica prin asociatiuni — inflorescu sciintiele si maiestriile, astfelu sporescu avutiile.

Deci, déca alte popóre si natiuni ale Europei au priceputu insemnetatea cea momentósa a acestoru cuvinte sublime si magice, si conduse pe nai'a vietiei de ventu favoritoriu pre acestu oceanu infinitu, propasiescu cu pasi gigantici catra portulu doritu alu mantuirei, catra portulu perfectiunei si alu fericirei; — noi romanii, stranepotii romaniloru ace-lora, cari domnieau odinióra preste tóta lumea, stralucindu la tóte popórele prin invetiatur'a, cultur'a si legile loru cele umane si salutarie, precum stralucescu si pana adi; noi romanii se stagnamu se remanemu pururea inapoi?! — Nu! acést'a nu se póte! ca-ci acést'a ar' fi in contra firei, ma chiaru in contra voiei lui Dumnedieu!

Dreptu aceea clerulu tineru din seminariulu gr. cat. din Gherl'a, condusu de aceste principia salviñice si patrungu de spiritulu timpului modernu, precum si convinsu despre acelu adeveru neresturnaveru: ca „cu poteri unite“ se póte realisa, se póte ajunge mai usioru si mai cu succesu totu scopulu doritu; cumca „unirea face puterea“; dicu, convinsu despre emolumentele si fructele cele brillante si splendide, cari le efeptuescu asociarile, ma sciindu si aceea: cumca omulu fara coalitiune in statu, fara societate nu se póte cultivá; cele mai nobile talente apunu; ca numai prin societate — si aceea constituita pre principiile moralo-relegiöse, — ajunge omulu deplin'a numire a cuventului de omu; — precum observandu de alta parte aceea impregiurare regretabila si démna de compatimire, ca literatur'a nóstra besericéscá, — carea deja la tóte popórele numai incatva civilisate si redicate la o trépta mai inalta a culturai se afla intr'o stare frumósa si inaintata, — numai la noi — potemu dice de si cu sfiala, dar' voindu a marturisi adeverulu — ca abia se afla intr'unu stadiu óre care alu culturai; dreptu aceea teologii romani din susamintulu seminariu, pricependu-si chiamarea sublima, pricependu aceea: ca suntu destinati a fi totu atate lumini, cari se luminezu poporulu nostru romanu, se lu destepte din somnulu oscurantismului, din letargia seclulara, in carea fú condamnatu; si alu conduce la limanulu fericirei si alu mantuirei; ca suntu meniti a fi totu atati'a campioni, cari au a se luptá sub drapelulu Evangeliului si alu romanismului, spre a poté lucrá pre acestu terenu, destulu de amplu si vastu, spre a poté pune si ei baremu o petricica la edificiuulu nationalitatii; s'au compusu intre sine si au formatu una „societate literaria besericéscá“ cu titlu: „Alexi-Sincaiana“, a careia societati statute se si tramitu aici sub ./- Onoratei Redactiuni cu aceea, cá se binevoiéscá a le dá publicitatii*).

*) In Nr. viitoriu le vomu publicá cu tóta bucuri'a. — R.

Acést'a societate juna, — precum se vede — -si a alesu numele stralucitu alu celor doi barbati spre alu portá in fruntea ei, dintre cari unulu fú antaiulu eppu alu acestei alme diecese, si din reverintia filiala catra numele de pia memoria a acestui barbatu, carele a sacrificatu atata pentru fondarea acestui seminariu domesticu, si a daruitu nu numai bani din ai sei proprii pentru sustienerea lui — nefindu inca pe atunci organisatu si provediutu cá si acum, — si inca a daruitu si o multime de carti scientifiche presém'a seminariului, din cari se se póta nutri si adapá spiritualminte clerulu tineru de aici cu nectarulu sciintiei; — éra numele memoritoriulu in eternu din animile tuturoru romaniloru, a lui Georgiu Sincaiu lu alésera pentru aceea, ca fiindu chiamarea clerulu tineru de aici dupla, si anume: a sacrificá nu numai pre altariulu Domnului, ci si pre altariulu natiunei, dreptu aceea cá condusu de principiile cele sublime si maretie si de geniulu lui G. Sincaiu, — si avendulu cá unu modelu inaintea ochiloru sei, carele a trecut preste atate fase si fatalitati, si a contribuitu asia de multu la desteptarea poporului romanu, aratanduí calea conducatória la salute, — dicu avendulu de modelu, se póta pasi cu pasi mai securi pre calea cea coltiurósa si spinósa a vietiei, se-si póta implini misiunea cea marétia, se póta delaturá tóte baricadele si obstacelle, si se póta pasi cu fruntea senina pre calea adeverului.

Scopulu acestei societati dara este — precum se póte deduce destulu de evidinte din cele precedente —: „Inaintarea in cultur'a scientifica morala si estetica“.

Conformu §-lui 7 din statutele acestei societati, clerulu tineru -si a alesu de oficialisti pre urmatorii: si anume de conducatoriu alu societatei a alesu cu aclamatiune unanima pre d. Nicolau Moldovanu prefectu de studia si profesoru de teologia in seminariulu domesticu de Gherl'a recunoscutu de simtiemintele nobile nationale, cari le pastreza in peptulu seu, si care nu pucinu a conlucratu si pentru infintiarea acestei societati: Presiedinte Vasiliu Tataru, v.-pres. Petru Codeusu, notariu alu corepondintieloru subscrisulu, not. alu siedintieloru Nicolau Negrutiu, bibliotecariu Vasiliu Mihalca, casariu Aureliu Lupanu si controlorulu Gregoriu Sima.

Acést'a societate a si tienutu deja vreo dóue siedintie, in cari constituinduse deplinu, si-a inceputu activitatea, si ea va conlucrá din respoteri la resolvirea problemei sale, carea este luminarea si cultivarea poporului nostru romanu.

Totu una data se aduce la cunoscinti'a on. publicu, cumca acést'a societate -si va tiené prim'a siedintia publica de deschidere in 1-a Ianuariu 1870 st. v., carea cá se fia catu mai solemna si splendida, s'a concreditu comisiunei constatatórie din 9 membrii spre a elaborá unu programu catu mai acomodat si a se ingrigi despre cea mai dorita reesire, despre carea vomu relatá la timpulu seu.

Suntu rogate on. Redactiuni, cari ne tramitu pretiuitele sale diurnale parte prenumerate, parte gratis, se binevoiéscá a le tramite de acum inainte sub adres'a: „Societatii Alexi-Sincaiana“ in gimnasiulu din Gherl'a. —

Simionu Budisianu m/p.,
not. alu corespondintieloru.

Borsl'a 20 Nov. 1869.

(Capetu.)

La intrebarea de sub c) „Pentru ce nu amintesce ceva despre protocolu?“ Amu a reflectá: ca in acést'a adunare fiindu chiamarea si organisarea si constituirea senatulu scolasticu d. Vasiliu Poppu a fungétu numai singuru cá notariu interimale, prin urmare i a fostu cu nepotintia a duce deodata protocolulu in dóue limbe; ér' spre aceea, cá se lu gatésca succesive i a lipsitu timpulu fisicu, de óra-ce durandu sesiunea dela 10 óre am. pana la 1 óra dupa amédi, catra 3 óre s'a si verificatu protocolulu, voindu domnulu inspectore scolaru a plecá catra Clusiu spre intempinarea Ecs. Sa d. ministru de cultu si instructiune; si asia tóta sesiunea a decursu cu cea mai mare rapedime.

De altmintrea simtiemintele curatu romanesci ale domnulu notariu Vasiliu Poppu, cunoscute cá atari inaintea on. publicu romanu, indaru se va nisui a le tocni prin invinuiru nefundate d. reprezentante! — Decisiunea senatulu scolasticu, pentru ducerea protocolulu in dóue limbe, va pasi in pracsá cu ocaziunea unei alte adunari tienende prin acelasu cá constituitu si organisatu*).

*) Parerea mea e cea dovedita si prin pracsá dietei din 1863—4 de fórté corespondiátoria, cá

La intrebarea de sub d) credu, ca si fara de a i spune eu, va gaci d. reprezentante, ca bazea juramentului depusu a fostu articolulu 38-lea alu legi de instructiune din 1868. — De altmintrea ori voru depune, ori ba, membrii senatului juramentulu, totusi — fiindu odata sanctionata prin monarchu legea de instructiune adusa prin dieta, — regimulu actuale va sustiene in vigore prescrierile acelei legi; deci caracterulu confesionalu alu scóloru nóstre gr. cat. romane nu ni lu va mantui recusarea juramentului, dupace ne-amu supusu legi si prin alegerea consiliarilor scol. confesionali cá membrii fitori ai senatului scolasticu comitatense intemeiatu pre bazea acelei legi. Ci garanti'a cea mai secura — intre impregiurarile de facia — pentru sustinerea caracterului confesionalu alu scóloru nóstre va fi: energi'a carea o vomu desfasura cu totii, mari si mici, preuti si mireni inteliginti si poporulu tieranu spre a organisa scólele nóstre in „Capite et membris“ astfelu, cá se corespundia esigintieloru legi amintite.

Er' spre eesecutarea acestei misiuni sublime a totului, se receru poteri unite spirituali si materiali, consilie imprumutate, nu dispute, intrebari nefructivere si discordii nascutórie de disunire intre fratii de acelasu sange. Eu asiu fi de parere umilita: cá noi romanii se nu ne certamu, ca n'avemu ce impartii; ci se ne chiarificamu ideele si se ne infratimam si consolidam principiile. Er' spre acést'a se receru cointielegeri si conferintie premergatórie la tóte adunarile fia de orice caracteru, politicu, séu scolaru, de óra-ce tóte desbatu obiecte croitórie si de viitorulu natiunei nóstre. — Un'a atare conferintia ar' fi trebuitu se tiena (acum er' va dice d. reprezentante, ca facu reflectiuni instructive (dupa umilit'a -mi parere membrii romani ai senatului scol. comitatense resiediatori in Gherla, inainte de inceperea sesiunei senatului scolasticu; pentruca, de si nu suntu alesi confesionali, totusi si domniele sale — precum simtiescu si documentéza in fapta — representéza interesele bietului poporu tieranu romanu din comitatu, si déca ar' fi luat parte si domnu reprezentante — de si nu e consiliariu scol. confesionalu — la acést'a conferintia ar' fi potutu statori ténut'a membriloru romani oserbanda facia cu préatinsulu juramentu*), precum si facia cu intrebarea domnului reprezentante de sub e) singuru mie pusa, ca: „pentruce n'amu pofitu cá instructiunea se se cetésca si in limb'a romana?“ A pune pre hartia astfelu de intrebari, cari mi le adresá d. reprezentante e lucrulu unui momentu, dar' resolvirea si aplicarea practica a acelorasi recere consultarea si conclucarea storcatória de sudori imprumutate a celoru condusi in actiunile loru de principie omogene er' nu separatistice, precum tienu fratii maghiari consultari preliminaru imprumutate de si lege adusa printr'ensi militéza pelunga densii, — si nici decum e conducatória la scopu numai infacisirea singuraticiloru membrii deadreptulu in sal'a adunarei, precum facuramu noi cu ocaziunea acestei adunari. Eu recunosc, ca si noi cei din provincia suntemu datoru a luá parte la astfelu de conferintie preliminaru; inse ne potu escusá absentarea a uneori — cause fundate — numai dupa

adica se se póte protocolulu pe rondu odata in una, apoi a dóua óra in cealalta limba totu, si nici decatu dóue deodata, ca-ce celu romanu remane numai de batujocura, fara autenticare, fara valóre. Ori se se ié totudéun'a protocolu mixtu, adica propunerile si procesele verbali se se ié la protocolu in limb'a, in care s'au vorbitu si s'au propusu: atunci maghiarulu va fi silitu a invetiá romanescé si romanulu maghiarescé, cá se se intieléga unii pe altii, si atunci va domni egalitatea perfecta; altfelu judecatime, déca n'amu dreptu cuventu, si refrangeti-mi parerea. — R.

*) Membrii rom. catolici si reformati chiaru si cei din Muresiu-Osiorheiu d. e. marele maghiaru parochulu Carolu Veszely si protestantii n'au vrutu, dóme feresce, se puna juramentu, cu tóte, ca legea le favoriséza limb'a; óre noi se juramu, ca sigilamu limb'a legi si prin scólele confesionali, firulu celu rosu alu juramentului?! — Noi nu suntemu multumiti cu legea scolaria, catu ea e in prejudicialu limbéi nóstre, nici te-amu pusu nici te ieau, o vomu oserbá, inse de sila, dar' vomu lucrá totuodata, cá se se modifice pe calea legislativa, déca nu ne inchidemu calea prin juramentu. — Ve rogu impartasitine juramentulu in tectulu autenticu cá se ne coregemu, déca eronamu. — R.

inceperea siedintiei me potuiu infacisia la desu-amintit'a adunare. —

Mai incolo — de si se vede d. reprezentante a „bate siéu'a“, ér' eu multiamita lui Dumnedieu celui ce m'a creatu romanu, n'amu lipsa se lu intielegu, — i rostescu dsale multiamita, pentruca -mi aduce aminte cuvintele socrului meu Bocsi'a cu ocaziunea alegerei consistoriului scolasticu rostite; pentruca consiliulu datu de unu barbatu incaruntitu pre terenulu celu brugiosu alu instructiunei nóstre poporale, cum e Bocsi'a, nu numai mie, dar' ori caruia romanu, care are misiunea sublima de a cresce si conduce tenerimea, acést'a flóre si sperantia a unui viitoru mai ferice pentru natiunea nóstra romana — si crediu, ca si domnului reprezentante — i póte fi totudéun'a binevenitu. — In urma, dupace crediu, a fi respunsu — dupa impregiurari — la intrebarile domnului reprezentante -mi voiu luá si eu ertare a i adresá fratiésca intrebare, cá se mi respunda: ca cum? si in ce modu amu compromis si periclitatu prin ténut'a -mi cu acést'a ocaziune, caus'a nationala si a scóloru nóstre confesionale gr. cat. romane? Apoi „pro coronide“ asiu dori sei cunoscu si numele. — De altmintrea sum alu dlui reprezentante reveritoriu frate

Alimpiu Barboloviciu,
consiliariu scol. confes. gr. cat. rom.
comitatului Doboc'a.

Dela diet'a Ungariei.

Deputatii romani au mai luptatu in caus'a neestradaiei dep. Romanu si in siedinti'a din 6. Buteanu, din cauza, ca mai multe impregiurari din procesulu d. Romanu nu suntu chiarificate propune unu proiectu de resolutiune, cá inainte de votare se se cetésca tóte actele. Propunerea se va tipari si debate la rondulu seu.

Al. Mocioni totu din asemeni consideratiuni interpeléza pe min. de justitia: déca procesulu, pronunciametistiloru s'a sistatu inainte de a se aduce santinti'a prin grati'a Mai. Sale? Déca procesulu dlui Romanu e pentru art. referitori la pronunciamentu? Déca a comisu Romanu inainte séu dupa amnestia acestu delictu?

Min. Horváth respunde, ca grati'a Mai. Sale s'a datu numai pronunciametistiloru si inainte de judecata, ea nu se póte aplicá si la Romanu, ca amnestia pentru delictu de presa nu s'a datu.

Mocioni reflecta, ca doctrin'a d. ministru e cu totulu falsa, ca-ce déca fapt'a si faptuitorii suntu dechiarati prin grati'a Mai. Sale de nepunibili, pres'a, care a aparata acea fapta, inca nu póte fi punibile si se vede, ca aici subverséza vexatiune. Nu e multumitu cu respunsulu si cere respingerea propunerei comisiunei. Camer'a totusi iea spre sciintia respunsulu ministruului si asia se facu votarea, din 424 dep. verificati: 188 au votatu pentru si 124 contra estradaiei, fiindu 115 absentu.

In siedinti'a din 9 se primi proiectulu pentru desfiintierea timbrului la diurnale fara suirea pretiului insertiunei. —

— Diurnalulu „Hon“ provocá pe aristocrati'a ardeléna si diurnalele guvernamentali, cá se nu faca din Transilvania o Irlanda unгурésca; ér' br. Kemény in „P. Napló“ se preface, a zimbá la multiamirea romaniloru din Ardélu. Bine ar' fi o seriósitate generale in punctulu acesta. —

— Poetulu I. Badescu, danduse la asentare, fu dimisu — si acum -si continua colectiunea sa poetica, dupa ce fu dusu si la Saturnare si datu comisiunei de asentare. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 12 Dec. Dupa calatori'a de 6 septemani a Mai. Sale, credu acum vienesii, ca se voru luá mesuri pentru multumirea popóreloru. Intr'aceea min. sta pe locu, generalulu Rodich e denumitu locutiitoriu in Dalmati'a, unde in 12 Dec. se pusera ér' in miscare ostirile catra Pribori, Maina si Stanjevic. —

Dela Muntenegru se scrie, ca ei se arméza si se prepara do resbelu, déca Austri'a le va calca teritoriulu fia si cu invoirea Angliei si Turciei. —

Archid. Albrecht va întórce visit'a principelui Prusiei, de unde va calatori la Petersburg in misiune politica póte in caus'a calcarei teritoriului muntenegeanu, or' in politic'a absolutismului spre a impacá nemultumirile. —

FRANCA. Parisu 9 Decembre. Raspail si Rochefort au depusu in camera proiectulu pentru descentralisati'a intereselor locale, centralisati'a intereselor generale. Comunele se fia suverane. Alegerile municipale se se faca la fiecare trei ani, pentru primari inse in fiecare anu. Corpulu legislativu se fia suveranu in ceea ce va concerne interesele generale. Densulu se decida resbelu si pace, se accepte resbelulu numai in casu de agresiune nedrépta, se numésca generalii. Armat'a se se compuna de toti cetatiani dela 20 pana la 50 ani; armat'a se aléga pe oficiari; proiectulu mai cere inca unu impositu unicu, progresivu. Corpurile legislative voru statuá in urma asupra acestui proiectu.

Continuanduse desbaterea asupra verificarei titluriloru, ministruulu de interne dice: Guvernulu voiesce se fundeze libertatea, pune glori'a sa in a face din imperiu fundatorulu definitivu alu libertatii. Pentru acést'a trebuie dóue conditii: prudentia si taria (aplaude lungi au insocitu aceste cuvinte).

Imperatulu a felicitatu pe ministruulu de interne pentru discursulu seu.

Diurn. „La France“ asecura, ca in urm'a miscariloru parlamentarie, cari au adusu formarea unei noue maioritati sub Ollivier, ministrii au pusu portofoliile loru in dispositi'a imperatului. — „Mon.“

ITALIA. Crisea ministeriale dura in Florenti'a. — Kisseleff solulu rusescu atasiatu langa cabinetulu de Florenti'a a muritu. — Italianii incepu a studiá starea si sórtea daco-romaniloru. —

In Rom'a se ténu in 8 festivitatea deschiderii conciliului, aflanduse de facia 700 de prelati. Pontificele in cuventare apasa, ca sub masc'a libertatii si a sciintii s'a latitu una conjuratiune indreptata in contra relegiositatii. Tribunele salei, unde se tiene conciliulu, erau pline de suverani, boieri mari si de dame. — Mai. Sa imperatés'a Elisabet'a inca se aflá de facia si in 9 facu visita Pontificelui. —

Petersburg 9 Dec. Cu ocaziunea serbarei centanuale a ordinului St. Georgiu, imperatulu a conferitu regelui Prusiei marea cruce a ordinului acestuia. In alocuti'a sa ce arulu a staruitu asupra strinsei amicitii intre Rusi'a si Prusi'a. —

Cairo 9 Dec. Orice perspectiva de conflictu intre Sultanu si Chedivu nu mai ecsista. Firmanulu a fostu primitu astadi diminétia cu solenitatea obicinuita. —

Novissimu. In 11 se deschise senatulu imperiale. Presied. Carolu Auersperg doresce apararea constitutiunei in contra de experiménte nóue. In cuventulu de tronu se crede, ca pe simbolulu „unitis viribus“ se va accentuá necesitatea cointielegerei cu nationalitatile, si senatulu va respunde in adresa, ca e gat'a a pasi la negociari de invoiéla. —

— Conciliulu va lucrá pana la Bobotéza numai in comisiuni. Conciliulu liberaliloru dela Neapole s'a desfiintiatu la reclamarile venite dela Napoleonu. Spani'a inca fara rege lucra pe bazea libertatii. — Comitétulu din Genev'a alu „Confed. orientali“ a emis unu manifestu catra popórele Orientelui, provocandule a se formá in comitete prin tóte orasiile si a se pregati la mari lucruri. — Din Bulgari'a si Bosni'a trecu luptaci la bochezi, cari dicu, ca nici 20 ani nu póta frica de nedusire. —

Casa de vendiare.

Casele domnului Ioane Toma Petcu in strat'a nóua de susu sub Nr. 152 suntu de vendiare din mana libera. Doritorii de a o cumperá se potu informá mai de aprópe despre pretiu in comptuariulu domnului Stefanu Poenariu cas'a din strat'a straielor Nr. 234, parteru. 1—3

CURSURILE

la bursa in 14 Dec. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84½ cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 25 „ „
London	—	—	123 „ 95 „ „
Impromutulu nationalu	—	—	59 „ 80 „ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	69 „ 90 „ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	78 „ 25 „ „
„ „ temesiane	—	—	78 „ 25 „ „
„ „ transilvane	—	—	75 „ 75 „ „
„ „ croato-slav.	—	—	82 „ 75 „ „
Actiile bancului	—	—	735 „ — „ „
„ creditului	—	—	257 „ 75 „ „